

حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران و سه‌رکۆنه‌ی دیموکراسی!!

پیش ئه‌وه‌ی بچه ناو ئه‌سلی ئه‌و باسه‌ی که ده‌مه‌وی پشک‌ه‌شی خۆینه‌ری بکه‌م، به پشویستی ده‌زانم له‌سه‌ر هۆکارو بزۆینه‌ری سه‌ره‌کی خۆم له نووسینی ئه‌م بابته ئه‌گه‌ر به‌کورتیش بووه چهند دێرێک بنوسم.

له چهند رۆژی رابردوو دا پلینۆمی شه‌شه‌می حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران (له‌پاش کۆنگره‌ی ۱۳هه‌) کۆتایی پێهات. ئه‌م پلینۆمه‌ش وه‌ک کۆبوونه‌وه‌کانی دیکه‌ی حیزبی، ره‌وتی ئاسایی خۆی پیاو و هه‌ندێ موناقه‌شه‌و ده‌قاله‌ی تیکراری له‌نیوان رێبه‌رایه‌تی حیزب دا هاته ئاراوه، وه‌ک دیکه‌ی پلینۆمه‌کان ئه‌وه‌ی باسی لێ نه‌کرا به‌رنامه‌و پڕۆگرام و داڕشتنی پڕۆژه‌ی نوێ بۆ دێرژه‌دان به‌ خه‌بات و به‌ربه‌ره‌کانی دژی رێژی کۆماری ئیسلامی بوو. به‌لام له‌هه‌مووی سه‌یرتر باس کردنی شتی که له‌ پلینۆم دابوو که به‌راستی جێی سه‌رسوپمان و تێپامانی هه‌ر تاکیکی دیموکرات و نیشتمانپه‌روه‌ر له‌نیو حیزبیکه‌ی دیموکرات!! که به‌ پڕوالته‌ باوه‌ری خۆی به‌ ته‌واوی به‌ دیموکراسی و پێوه‌ره‌کانی دیموکراسی ده‌برپه‌وه‌ بوو!! ئه‌و شته‌ سه‌یره‌ هه‌ینانه ئارای مه‌سه‌له‌ی سه‌رکۆنه‌ی به‌رێز کاک جه‌لیل گادانی ئه‌ندامی پیشووی سه‌رکۆنه‌یه‌کی حیزب و پشمه‌رگه‌ی دێرینی حیزبی دیموکرات به‌هۆی نووسینی کتیی ۵۰ سال خه‌بات جلدی دووه‌م بوو.

من نامه‌وی زۆر بچمه ناو ناخی مه‌سه‌له‌که‌و چۆنه‌یه‌تی سه‌رکۆنه‌ی کردن یا نه‌کردنی به‌رێز کاک جه‌لیل گادانی. به‌لام ئه‌مه‌ بوو به‌ بزۆینه‌ریکی باش بۆ ئه‌وه‌ی باس له هه‌ندێک شت بکه‌م که پێوه‌ندی‌داره به‌م بپاره سه‌یرو سه‌مه‌ره‌یه. له‌پیش دا بۆ چۆنه‌ ناو ناخی باسه‌که به‌ پشویستی ده‌زانم له‌سه‌ر هه‌ندێ له‌و چه‌مکه‌و ده‌سته‌واژانه‌ی له‌ ئاخفتنی رۆژانه‌ی ئه‌ندامانی حیزب دا به‌ سه‌دان و بگه‌ره هه‌زاران جار دووباره ده‌بێته‌وه بۆ ئه‌وه‌ی له ئاکارو هه‌لسوکه‌وتیان دا هه‌یج ره‌نگدانه‌وه‌یه‌کی هه‌بێ، به‌ کورتیش بووه چهند دێرێک بدویم. یه‌ک له‌و چه‌مکانه که ده‌مه‌وی ئاماژه‌ی پێکه‌م چه‌مکی دیموکراسی‌یه که ده‌کرێ بڵێن مه‌زلۆمترین وشه‌یه له‌ ئاخفتنی رۆژانه‌و ئاسایی تاکه‌ی حیزبی دیموکرات دا. له‌ پیش دا پشینه‌یه‌کی کورتی دیموکراسی وه‌ک تییۆر ده‌که‌م و له‌سه‌ر چۆنه‌یه‌تی سه‌ره‌له‌دانیشی به‌کورتی ئاماژه‌یه‌که ده‌ده‌م. دیموکراسی له‌ دوو چه‌مکی دیموس و کراتوس به‌ مانای سه‌روه‌ری خه‌لک پیک هاته‌وه که هه‌ر له ئه‌سینای کۆنه‌وه بوونی هه‌بووه و ئه‌وکات وه‌ک سیسته‌میکه‌ی ده‌سه‌لاتداری له‌دوای تپه‌په‌راندنی قۆناغی ئه‌ریستۆکراتی به‌کار هاته‌وه. ئه‌م ده‌سته‌واژه‌یه‌ی دوای برینی قۆناغه جیاجیاکانی مێژوو وه‌ک بپه‌رکدنه‌وه‌و شپۆازیکی زال له‌ شه‌قلی هه‌زی مڕۆڤ دا ته‌شه‌نه‌ی کردوه. به‌ واتایه‌که دیموکراسی دژبه‌رێک بووه له‌هه‌مبه‌ر شپۆازی کۆنی ده‌سه‌لاتداری و بپه‌رکدنه‌وه‌ی تاکه‌په‌وانه‌و سیسته‌م گه‌لێکی داخراو که به‌ شپۆازی ئۆلیگارشی بنه‌ماله‌یی و خانه‌دانی به‌پێوه ده‌چوو. هه‌ژمۆن و کاریگه‌ری دیموکراسی ئه‌وه‌نده زۆر بوو که چیدی ولاته‌ توتالیتاره‌کان نه‌یان توانی خۆیان له‌به‌ری دا بگرن و ناچار بوون سیسته‌می ده‌سه‌لاتداری‌یه‌یان بگۆڕن به‌ شپۆازیکی کراوه که هه‌موو چین و توێژه‌کانی کۆمه‌ل تپیدا به‌شدار بن.

ئه‌م ده‌سته‌واژه‌یه‌ی زۆر زوو له‌ نیو حیزبو ریکخراوه‌لی شوێرگیه‌رو خه‌باتکاریش دا جێی خۆی کردوه‌وه له‌ راستی دا بوو به‌ پرنسیپی بالاده‌ستی زۆربه‌ی حیزبو ریکخراوه ئازادپه‌رو شپۆرگیه‌ره‌کان که حیزبی ئیمه‌ واته‌ حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێرانیش یه‌ک له‌و حیزبو ریکخراوانه‌ بوو که له‌ تییۆری دا ئه‌م چه‌مکه‌ی وه‌ک پرنسیپی بنه‌په‌ته‌ی خۆی په‌سند کرد. به‌لام ئه‌مه‌ ته‌نیا لایه‌نیکه‌ مه‌سه‌له‌که‌ بوو. لایه‌نی دیکه‌ی مه‌سه‌له‌که‌ ئه‌وه‌یه که ئه‌م چه‌مکه‌ تا چهند له‌باری پراکتیکی‌یه‌وه‌ باری بۆ ره‌خساوه‌و تا چهند له‌ ئاکارو هه‌لسوکه‌وتی تاکه‌ی دیموکرات دا ره‌نگدانه‌وه‌ی بووه. ئایا ئه‌و حکومه‌ت و حیزبو ریکخراوه‌گه‌له‌ی که ئه‌م چه‌مکه‌یان وه‌ک پرنسیپی بالاده‌ستی خۆیان په‌سند کردوه له‌ کرده‌وه‌ش دا خۆیان له‌هه‌مبه‌ر ریساکان و پێوه‌ره‌کانی دیموکراسی به‌ به‌رپرس ده‌زانن؟

بۆ وه‌ی زۆر له‌ باسه‌که‌ دوور نه‌که‌وینه‌وه‌ ده‌توانین حیزبی خۆمان!! واته‌ حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران وه‌ک باشترین نموونه ئاماژه‌ پێکه‌ین. ئه‌گه‌ر به‌ وردی سه‌رنجی پیکه‌اته‌ی حیزبی دیموکرات به‌دین ده‌بینین ئه‌و حیزبه‌ هه‌موو چین و توێژه‌کانی نیو کۆمه‌لی به‌ شپۆه‌یه‌کی سوننه‌تی له‌خۆی دا جێ کردۆته‌وه. له‌ نه‌خوینده‌وارو بازاری‌یه‌وه ... بگه‌ره تا رووناکیه‌رو خۆینده‌وار. ئه‌گه‌ر به‌ پڕوالته‌ چاو له‌و پیکه‌اته‌یه‌ بکه‌ین وه‌ک فارابی گوته‌نی: "مه‌دینه‌یه‌کی فازه‌" دیته‌ به‌رچاو که هه‌موو تاکه‌کان به‌

شیوه‌یه‌کی ئۆرگان‌و سازمان دراو له شوینی شیایوی خۆیان دا ئیش ده‌کن و تاکه پێوه‌ری سه‌روه‌ری هه‌رکام له و تاکانه به‌سه‌ر ئه‌وی دی دا شیوازی بیرکردنه‌وه و هه‌لسوکه‌وتی کۆمه‌لایه‌تی و راده‌ی رووناکبیری‌یانه . به‌لام به‌داخه‌وه که به ناو واقعی مه‌سه‌له‌که دا رۆده‌چین پیکهاته‌یه‌کی ویران دێته به‌رچاو که تا سه‌ر ئیسفان نوقمه له سه‌له‌فییه‌ت و دوگمایه‌ی و تاکه‌وه‌ی و کولتووری سپینه‌وه و تیرۆری که سایه‌تی‌یه‌کان . پارادوکس گه‌لیکی زۆر زه‌ق و ناشیرین ده‌بینریت که ده‌ربه‌ری سایکۆلۆژیایه‌کی نانا‌سایه‌ی و نه‌خۆشی ئه‌و تاکه‌یه که سیسته‌م ناوی پێشمه‌رگه‌ی لێ ناوه و ئه‌و پێشمه‌رگه‌یه‌ش به‌هۆی خولانه‌وه له بازنه‌ی خه‌یال / و واقیع دا بووه به که سایه‌تی‌یه‌کی پارادوکسیکال (به‌روانه خشته‌ی خواره‌وه) .

پراکتیک و واقع

نایدیال و نارمان

فالانژو گوێ له‌مست (که‌سیک که هیچ پێوه‌رو پرهنسیپیک نانا‌سیت)	شۆرپشگێر (که‌سیکه که هه‌ولی گۆرینی گه‌نده‌لی و ناشیرینی‌یه‌کان ده‌دات)
دارده‌ست (بۆ تێپه‌راندنی کاروباری تا‌قمیکی دیاریکراو)	پێشمه‌رگه (تاکه‌ی بویری نێو کۆمه‌ل)
فاشیزم (هر آنکه از ما نیست بر ماست)	دیموکراسی (ته‌حه‌مولی بیروپای جیاواز)
؟؟؟؟	پرنسیپ (یاسای بالاده‌ست و ریسای جیگه‌ری حیزبی)

ئه‌گه‌ر بمانه‌وه‌یت خه‌سارناسی ئه‌م مه‌سه‌له‌یه بکه‌ین نه ته‌نیا له وتاریکی ئه‌وتۆ دا ناگونجی به‌لکوو ده‌بی چه‌ندین کتیب و گوتارو نامیلکه‌ی بۆ ته‌رخان بکریت . به‌لگه‌ی زیندووی سه‌لماندنی ئه‌و قسانه پلینۆمی شه‌شه‌می حیزبی دیموکرات و هێرش کردنه سه‌ر کتیبی ۵۰ سال خه‌باتی کاک جه‌لیل گادانی ئه‌ندامی دیرینی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێرانه، بێ ئه‌وه‌ی که هیچ خۆیندنه‌وه و روانینیکی ئاکادیمی‌یان له‌سه‌ر هه‌بن . و پیرای ئه‌وه‌ی که ئه‌و به‌رپزه هه‌ولی داوه له روانگه‌ی "خۆیه‌وه" میژووی ئه‌و چه‌ند سال خه‌بات و تیکۆشانه له‌چوارچێوه‌ی کتیبیکی میژوویی دا تۆمار بکات . کاتیک که له حیزبیکی به‌رواله‌ت دیموکرات دا تاکیک به هۆی نووسینی کتیبیک سه‌رکۆنه یاخود (استیضاح) ده‌کرێ، ئیدی دیموکراسی چه‌ندی به‌چه‌ند؟! ! له‌گه‌ل ئه‌وه‌ی که ئیمه باش ده‌زانین که یاسا‌کانی ته‌فتیشی عه‌قایدو شکاندنی قه‌له‌م و به‌ریه‌ست دروست کردن له‌هه‌مبه‌ر جیا‌بیری دا یاسا‌گه‌لیکی قرون وستایی و هه‌لوه‌شاوه‌یه و ته‌نانه‌ت له سیسته‌مه داخراو و توتالیتاره‌کان (ئێرانی ئیسلامی)ش دا باوی نه‌ماوه .

له‌گه‌ل ئه‌وه‌ی که باوه‌رمان وایه که دیموکراسی وه‌ک تاکه پرنسیپی بنه‌په‌تی حیزبی ئه‌و ئیجازه‌یه‌مان پێ‌ده‌دا که بیروبو‌چوونی خۆمان له‌چوارچێوه‌ی به‌رژه‌وه‌ندی حیزبو‌گه‌ل دا په‌ره پێ‌ده‌ین، سه‌رکۆنه مانای چی ده‌گه‌یه‌نێ؟ کاتیک که ئه‌ندامیکی وه‌ک به‌رپز جه‌لیل گادانی به کارنامه‌یه‌کی پر له سه‌روه‌ری که میژوویه‌کی په‌نجا ساله‌ی خه‌باتی ئه‌م حیزبه‌ی له پشته، له لایه‌ن چه‌ند پێشمه‌رگه‌یه‌کی لاو و بێ پرنسیپه‌وه ده‌که‌وێته به‌ر شالۆی توندترین بێ‌حورمه‌تی و سپینه‌وه و که‌سایه‌تی مه‌عنه‌ویی تیرۆر ده‌کریت، ئه‌وکات دیموکراسی له حیزبه‌ خۆشه‌ویسته‌که‌مان دا!! ! چ مه‌له‌لیکی له ئیعراب هه‌یه؟! ! ئه‌گه‌ر که‌سیک ئا‌گاداری که‌ش و هه‌وای رووناکبیری بێت و تۆزقالتیکیش له ئوسلووب و شیوازی نووسین ئا‌گادار بێت، ده‌زانێ که ولامی کتیب یان نووسراوه و وتار به په‌رچه‌کرداری ناما‌قولانه و نامه‌سئولانه نادریته‌وه، به‌لکوو به کتیب و وتارو نووسراوه‌ی وه‌ک خۆی ولام ده‌دریته‌وه .

قسه‌ی زۆرم پێ‌یه، به‌لام نه له تا‌قه‌تی ئه‌م وتاره دا ده‌گونجی و نه مه‌جالیش هه‌یه . له ئاکام دا به‌شی یه‌که‌می وتاره‌که‌م به به‌یتیک شیعی حافزی شیرازی ته‌واو ده‌که‌م:

جای آنست که خون موج زند در دل لعل

زین تغابن که خرف می‌شکند بازاریش

به قه‌له‌می پێشمه‌رگه‌یه‌ک

چاوه‌پوانی به‌شی دووه‌م بن....